

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova egy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronkint 10 kr-ért közöltnék.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak terfogatiért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítottak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

SZEMLE.

Japánból azt a hírt hozza a táviró, hogy ott az utazó orosz trónörökös egy benszülött megtámadta s megsebesítette. Mindjárt az első pillanatra megfoghatatlannak tűnik fel, hogy japán ember, kinek semmi oka rá, az orosz trónörökös élete ellen törjön. Nem is lesz senki, a ki ennek a hírek hitelt adjon; ellenben mindenben azt a meggyőződést kelti, s londoni táviratok is támogatják azt a feltevést, hogy a mindenüvé elérő, láthatatlan nihilista kéz ontotta az orosz trónörökös vérére.

Ritkaság Oroszországban, hogy a közvetlen trónörökös fejére tehesse a koronát; elpusztulnak a hatalom küszöbén, még pedig igen gyakran erőszakos halállal. Hogy a nihilisták boszúja ily messze földre is elkísérte őt, abban nincs semmi rendkívüli, mert idegen földön őrizetlenebbül járhatnak, könnyebben félközhöznek hozzá.

Különbön is a nihilisták most igen erélyesen dolgoznak. A nihilizmus már majdnem teljesen táborában látja a hivatalos Oroszországot: magas állású kormányférfiak, diplomaták és katonák tagjai e titkos szövetségnek. A helyzetet még komorabbá teszi az, hogy a pénzügyi válság is egyre fenyegetőbbé válik s így az ország rohamosan sodródik a forradalom iszonyu viharához.

A trónörökösnek Japánban kiömlött vére tengerré nőhet, melynek habjai zugva hőmpolyoghatnak át az orosz határon s eltemet-

hetik a csári abszolutizmust irgalmat nem ismerő vadsággal. Ez a rázkodás megszabadíthatja Európát a fegyveres béke átkától.

A makacs királyné ügye még mindig megoldatlan. Egy belgrádi jelentés szerint a szerb kormány bizalmi férfiai megjelentek Natália királynénál és arról biztosították őt, hogy a miniszterium a legnagyobb mérvben rokonszenvezik vele, mindazonáltal azt tanácsolja neki, hogy legalább némi időre hagyja el Szerbiát; a királynének arra a kérdésére, hogy ez alatt a némi idő alatt mit kell értenie, a bizalmi férfiak azt válaszolták, hogy legalább addig, a míg Milán király újra meg-nősül. A királynő erre határozottan kijelentette, hogy Belgrádban marad. — Mint Belgrádból írják, Milán király tényleg újból akar nősülni. Választottja állítólag a venezuelai köztársaság volt elnökének leánya, a ki atyjával együtt jelenleg Párisban él.

A szerb kormány most már fél az erőszakhoz nyulni a makranczos hölgygyel szemben, másrészt pedig a határozottan visszautasító válasz előtt nyíltan meghunyászkodni sem mer, nehogy a maga és a szkupstina tekintélyét csorbitsa. Hamarosan ki is találta hát a módját, hogy mit tegyen. Eltagadja a levél visszautasító voltát s nagy meglepetéssel hirdeti, hogy Natália udvarias hangon beszél a levélben és nem indulatoskodik, mint annak előtte, sőt levele olyan, hogy további tárgyalásokra szolgáltat alapot. Így legalább — gondolja a kormány — a szerb nép nem

fogja kikacagni, ha Natália mégis csak Belgrádban marad. Azt is jelenti, hogy Natália minden előkészületet meg is tett már arra, hogy — a mit egészen bizonyosra vett — erőszakkal fogják a határra szállítani. Csak, hogy a radikális kormány, úgy látszik, egyszerre elvesztette minden bátorságát, a miben nyilván jelentékeny része volt a Pétervárról kapott intésnek is.

A képviselőház május 13 ki ülésén Perozel Dezső előadó beterjesztette a közigazgatás államosításáról szóló bizottsági jelentést, melynek beterjesztése után Irányi interpellációt intézett a belügyminiszterhez a békés megyei munkásmozgalmak ügyében. Hiteles adatot kér a mozgalom és a zavargások indokairól, kérdvén, hogy mit tett ez irányban a belügyér; továbbá kérdi, hogy hajlandó-e a miniszter a félrevezetett nép felvilágosításáról gondoskodni és a földmívelési és kereskedelmi miniszterekkel egyetértve odahatni, hogy gyárak, ipartelek létesítése által a munkásnép a téli időszakban ne maradjon éhezéssel nélkül. Ezután az üléseket május huszadikáig elnapolták.

E. M. K. E.

A folyó közgyűlési évben legnagyobb választmányi ülést tartotta folyó hó 12 én délután 3 órakor az E. M. K. E. igazgató választmánya.

Főtktár havi jelentése szerint tartatott mult hó 12-ke óta a központban 2 direktoriumi, 7 irodalmi szakosztályi, 2 segélybizottsági és 1 kongresszus-bizottsági ülés, összesen 12 különböző előkészítő és végrehajtó gyűlés.

A daloskönyv kéziratát Deák Gerő szerkesztő

A „Szekelyföld“ tárczája.

A betyárvilágból.

(Népies beszély.)

Barthalis Jánostól.

(Folytatás.)

— Ismersz-e már, szógám? — kérdé tőle a haramiák főnöke, miután eléggé gyönyörködött a fogoly meglepetésében.

— Most már ismerlek. Te vagy Cseri Bandi, a barna betyár, verjen meg az Isten még a haló földedben is, vérengző vadállatja — kiáltá a megrettent fogoly. — Öless meg, gyilkoltass le, ha már hatalmadban vagyok. Kiállom a halált egyetelen jajkiáltás nélkül, csak ne kínoztass.

Ezen szavaknál egy óriási erőfeszítés után letépte kezeiről a kötéléket s mint böszült vadállat vetette magát a mit sem sejtő Bandira. De abban a pillanatban fölemelkedett a rendithetlen nyugalommal álló barna betyár vaskarja s olyan súlyos csapást mért azzal a dühöngő fogoly fejére, hogy az eszméletlenül rogyott össze.

Mire Pista magához tért, egy gyéren világított veremféle üregben találta magát. Ott ugyan gondolkodhatott jövője felől.

Cseri Bandi a következő napon Siróhegyre vágatott lü lován. Meg akarta tudni, hogy valót be-

szélt-e Gorza Dani meg Barna Pista akkor, midőn Panna hűtlenségét tőlük megtudta.

Nem is változtatta el arcszínét. Minek is tette volna? Könnyebben fölismerhetnék a pandurok. Épen senki sem mulatott a siróhegyi csárda ivójában, midőn oda belépett. Üres volt az tőkeletesen; csak a kakukos óra ketyegett egyhanguan. A barna betyár tehát leült az egyik asztalhoz s úgy várta a házbeliék valamelyikét.

Nem sokáig ült magában, mert egy kis idő multán épen az lépett be, a kivel találkozni akart. De alig pillantotta meg Bandit az a hűtlen leány, hangosan felsikoltva ki akart szaladni a szobából. Hanem ebbeli szándékában meg lett akadályozva, mert az a dőlczeg legény mint villám ugrott utána s izmos karjával átölelte a menekülni akaró özike karcsu derekát s egy pár egészséges csókot nyomott annak rózsapiros arcára.

— Hát így fogadsz engemet, Panna? El akarsz szaladni előlem? — volt az első szava Bandinak hűtlen kedveséhez.

Panna pedig először letörülte arcáról a csókok nyomait s azután nagy, beszélő szemével rábámult volt vőlegényére, épen mint a kedvenc kis gyerekek, midőn az első csínyért körükre koppanának, s azután kitört kebléből a háborgó érzelmek árja.

— Nem kell kend sem testemnek, sem lelkemnek. Megbántam már régen, hogy megismertem kendet. Mert letért az igaz utról és haranjá lett, s ezzel végét vetette álmadozásaimnak. S bár va-

laha égve szerettem, azzal a lépésével megutáltatta magát előttem. Feloldott szavam alól akkor, midőn a betyárok közé állt. Minden tettét meg tudnám bocsátani, még a homoki kasznár meggyilkolását is, melyet előre nem akartam elhinni; de azt, hogy vérral szennyezett nevét újabb ocsmánysággal, a rablógylkossággal feketítse be, mégsem hittem volna. Jobb is, ha elhagy engemet s nem üldöz szerelmével, mert tudja meg kend, hogy ok nélkül kopatja utánam sarkantyus rámás csizmáját, mivel egy betyár felesége nem akarok lenni, különösen olyan emberé, kinek már vér száradt kezeihez. Még tudja meg azt is, hogy van már nekem jegyesem egy becsületes legény személyében, a kit majd boldogítani fogok és a ki meg is érdemli azt tőlem.

— Ugy-e bár, Barna Pista, az a jó madár, a te jegyesed? Na hiszen nem fog az megölelni tégedet az életben, arra esküszöm, mert kezeim között van az átkozott csábító s még a mai napon bucsut vetetek vele az élettől. Ezt pedig te tudd meg, hűtlen, csapodár leány — szolt bánatos hangon a visszautasítás által lesújtott legény.

Hanem ezekből a fenyegető szavakból Panna már semmit sem hallott. Mert fölhasználva a szegény Bandi meglepetését, melyet hideg, megvett szavai keltettek régi kedvese lényében, egy ügyes fordulattal kibontakozott az ölelő karok közül, s mintha a föld alá süllyedt volna, úgy eltűnt az ivóból. Hej pedig de fajt a szíve, hogy ilyen gorom-

beküldötte; a kézirat átadatott Páll Ferencz, Boér Gergely és Serly Lajos tagoknak.

Főpénztáros jelentése szerint a lefolyt hóban bevételt 2243 frt 03 kr; ezzel az egyesület vagyona 550.960 frt 57 kr.

A segélyző bizottság a nagyszámu kérvények elbírálása végett f. hó 10-én egész nap ülésezett. A rendszeres és részletes nagy munkát a választmányi gyűlésben H. Gál Domokos előadó 4 órától 8 óráig terjesztette elő egy huzamban. A hatalmas, nagy munkát végeredményeként összegezhetni, hogy bár az egyesületnek a korábbi évek nagymérvű megszavazásai következtében a folyó évben semmi sem áll rendelkezésére, tehát tőkét kimerítve vannak, mindazonáltal a választmány az újabb áldozatok és tökenövekvés reményében 9 helyre 2018 frt évi járadékot, három befektetés címén 9151 frt befektetést és 4 célra egyszersmindenkora 450 frtot szavazott meg azzal a kikötéssel, hogy a folyósítás akkor történik meg, mikor az egyesület a fedezetet előteremteni képes lesz. Ismételt kimondatott, hogy a segélyezésekben a választmány kizárólag csak a kamatjövedelmekre támaszkodik, ha pedig a tőkéből befektetést eszközölni tud, ezt a kamatjövedelemből restitálja. Kimondatott, hogy a nagyszámu előjegyzések és megszavazások kielégítéséig, míg az egyenleg helyre nem áll és az egyesület többlet jövedelmet ki nem mutathat: addig újabb segélyző javaslatok benyújtására sem a fiók választmányok, sem pedig az egyházi főhatóságok föl nem szolítatnak. Irányadó elvül megerősített, hogy az egyesület jövőre önálló alkotásokra törekedjék; első sorban meglévő intézményeit fejlessze; gondoskodjék tanítónak és óvónak minél jobb díjazásáról s évek szerint fizetési pótlékaik előteremtéséről. A választmány számít a közönség áldozatkészségére és a pénzügyminiszternek a sorsjáték ügyében tett ígéretére.

Főtákar jelentést tesz az E. M. K. E. Uti Kallauz ügyéről. Ezek szerint Téglás Gábor szerkesztő befejezte munkáját és a kézirat a nyomdába leadatott. A munka nemcsak teljesen gyakorlati Baedeker lesz, hanem a magasabb angol turista-igényekhez van szabva, s elsőrangú tudományos becsé is lesz.

bán kellett bánni egyetlen és igaz szerelmével, a kit már feledni igyekezett... De ha ez parancsolva volt neki, Istenem, mit tehetett egyebet? El kellett halgattatni zajgó szívét s elhítenni vele, hogy ennek így muszáj lenni. Hisz az eshetőségekre való tekintetből az ő édes szülői akarták így.

Panna távozása után még sokáig állt a szoba közepén a megrendült legény. Érezte, hogy ebben az órában mindenét, de minden boldogságát elvesztette. Már nem bírt semmi beccsel előtte az élet. Mnek is élni tovább, midőn az, kiért életét s üdvét áldozta volna föl, úgy eldobta őt, akár csak az elhervadt virágot?... És agyán észbontó eszmék cikáztak keresztül-kasul... Pistolyához nyúlt azon szándékkal, hogy agyonlővi magát. Ugy sem ér az élet semmit.

Épen homlokára illesztette a fegyver hideg csövét, midőn egy gondolattól hirtelen megragadtatva, leereszté a gyilkoló fegyvert.

— Nem, nem halok meg addig, míg ki nem derítem, hogy ki ölte meg a kasznárt. De jaj és ezerszer jaj annak, mert akárki fia legyen is a gyilkos, az az oka, hogy én betyár lettem, s annak egy kis számadással tartozom lerombolt boldogságomért.

Ah, de nini. Csak most jut eszembe, hogy Gorza Danival beszéltem kellene; mert ha valaki tud valamit arról a rejtélyes gyilkosságról, az Dani lesz. Már pedig tudnia kell okvetlen, ha az ég összeszakad is, mert a míg „nehéz életű” nem lettem, mindig szemem közé rugta a port, ha Pannánál jól találtam magamat. Akkor ellenségem volt! S most még vádaskodni kezdett Barna Pistára. Hejh, van valami a dologban!

(Folytatása következik.)

Felkérés.

A „Székely Nemzeti Múzeum” felügyelő bizottságának idei május hó 3-án tartott gyűlése határozatából felkérem mind azokat, kiknek kezéhez aláírású leveket és bárczakönyveket küldöttem, hogy azokat folyó év június hó 30-áig hozzám beküldeni sziveskedjenek.

Kelt Seps-Szentgyörgyön, 1891. május hó 13.

Potsa József,

Háromszékvármegye főispánja.

Szinészet.

Szerdán az »Eleven ördög« került színre ismét csekélyke közönséggel. A mai előadásról is csak csupa dicsőretet mondhatunk. A czimszerep Mátray Margit k. a. kezében volt, ki e szerep jelenségeit teljesen kiaknáza, egy kedves szemnek kellemes alakot állított előnk. Hasonló kedves jelenség volt B. Szöllősy asszony, ki Marianne szerepében szerzett babérokat. Kitiűnően sikerült alakok voltak Lyptai ur (Pomponius), Miklóssi ur (Tibull Menelaus) és Németh ur (Desperieres).

Csütörtökön »Oh azok a férfiak«, Rosen vigjátéka ment magán üres ház előtt. Az üres székek és padok azonban színészeinket nem hangolták le és ezzel ismét egy sikerült előadást jegyezhetünk fel a társulat javára. Legtöbb részük volt a sikerben Liptainak, Oláhnek, Némethnek, Derékinek, Balázsának, Keresztessy Amáliának, Aitner Ilkának és Miklósi Ilonának. A kis közönség több ízben tapssal jutalmazta a szereplőket.

Őszintén sajnáljuk, hogy minden alkalommal foglalkoznunk kell azon szokatlan és lehangoló jelenséggel, hogy közönségünk oly gyéren látogatja a színházat, hogy a napi bevételek a társulat napi kiadásainak felét sem képesek fedezni. Hogy ez mire fog vezetni, mindenki tudhatja. Mi tehát ismét közönségünk jó szívére apellálunk, kérvén a derék társulat részére szíves partfogást.

Meg kell itt még jegyeznünk, hogy ünnep 2-od napján fog színre kerülni Derék ur »Gábor Aron« czíme színműve, mely annyival érdekesebb ránk nézve, mert Kézdi-Vásárhelyt is játszik. A darab, mely Seps-Szentgyörgyön tetszésben részesült s nemcsak a budai színpadon és a kolozsvári nemzeti színházban is előadásra kerül, 4 szakaszból áll s ezekben következő események játszódhatnak le:

Az első kép »Gábor Aron otthon« — legsikerültebbnek mondható. Bereczk városban történik a szülőháznál igazi idilli jelenetekben, — hol az Aron szülői töprenkedve várják fiokat Kézdivásárhelyről, a hol Turóczi Mózesnél volt megbeszélendő az ágyuöntés eszméjének megvalósítását; ezt követi a Kéreg Matyi és Csipkés Anikó szerelmes gyerekek évelődése. Majd az aratók festői csoportja érkezik karénnel, hozván a szokásos buzakoronát; itt aztán Matyi és Anikó eltáncolják azt a székely-esárdást, melynek igazi neve: »csüddöngölő«.

E jelenet elvonulása után érkezik haza Gábor Aron s találkozik Jusztinával, kibent felfalja őrangyalát s a ki végig nyomában van, mint nem-tője és pedig oly végeztszerűen, hogy a kökösi csata előtt is figyelmezteti Aront a reá váró veszedelmre.

II-ik kép »A szentgyörgyi gyűlés«, Háromszékvármegye bizottmánya tartja értekezletét, melyen kimondatik a védelemharcz, a hol Zombori ezredes felszólal a védelemharcz kimondása ellen, azzal okolván, hogy híres ágyu, mire a tömegből megszólal egy ismeretlen hang: »lesz ágyu!« — és előlép Gábor Aron, az egyszerű székely és elmondja, hogy ő az, a ki megteremti a székely ágyukat.

A III-ik kép »A próbálövés« Seps-Szentgyörgy főterén fel vannak állítva Gábor Aron ágyui azon felirással: »ne bántsát a magyart!« Igen megkapó szép jelenet, midőn a honvédek által őrzött ágyuk közt megjelenik Jusztina csókjával szenteli fel a székely ágyut s leborúlva imádkozik azok dicsőségeért és alkotójukért! Majd a Gábor Aron kitüntetés és őrnagyi rangjában való ünnepélyes megerősítése, mely a honvéd-induló zenéje mellett végződik.

IV-ik kép »A tribun« — (Jókai csata-képei egyik ismert epizódja után) — igen jól van alkalmazva, csak bővebb magyarázatot kíván a helyzet, hogy hol járt Gábor Aron mint őrnagy, mikor az oláh tribun fogságba került.

V. kép. »Kézdi-Vásárhely veszedelme.« Minden esetre igen hatásos színpadi jelenet, a hol megfelelő hely és kiállítás lesz. — Borbáth Eszter és oldalán a Szép Ilonka, előbbi fiát Imrét várja, utóbbi annak személyében jegyeseért eseng, a temető szélén várják a csatátéri hírnököket; végre kibontakozik a távolból egy emberi alak, öröm és kétség közt fogadják, de mikor az érkezében Eszter megismeri fiát, visszariad, mert Imre tört fegyverrel és vérző sebbel roskad anyja elé! — A hazáért

mindent áldozó, székely nő — az édes anyja — eltaszítja fiát, mert megmondotta, hogy csak győzelemmel térhet vissza! »Menj s halj meg a csatátérén a Hazáért!« S a haldokló fiu eltávozik, mert a jegyese is az anyja szavaira megvetéssel fordult el tőle.

A VI. kép »A kökösi csata«. Itt esik el a hős, a Nagy Sándor karjaiba hanyatlik, mikor ez igyekszik eltitkolni a nagy szerencsétlenséget s vezényli tovább az üteget — az elesett őrnagyot elszállíttatja nagy titkon.

A befejező képlet »Az utókor kegyelele.« — Fényes világítás és melodramai zene mellett feltárul az egyszerű székely falu »Eresztvény« temetője, a hol a hős pihen — és sirja felett áll a márvány emlék — Gábor Aron dombor arczképével és egy ágyuval a tetőn. Jó benyomást tesz a nézőre.

Különfélék.

— Boldog ünneplést kívánunk t. olvasó közönségünknek.

— Majális. A kézdívasárhelyi jótékony nőegylet által pünkösd másodnapján rendezendő majálisról — állítólag egyik rendezőtől — a következő reklámot kaptuk:

»A kézdívasárhelyi nőegylet, a pünkösd második ünnepnapján rendezendő »majális«-hoz nagy odaadással dolgozik, s a rendező bizottság együttes akarattal és mindent kifejtő tevékenységgel siet, hogy az esőtől nem rettegő és a kedélyes mulatságot pártoló közönséget igazán egy kigondolható »majális« örömeibe részesítse. Eső ha lesz, a »majális« annál jobban sikerülend, üde levegő és a por abundance a szűk humánus mellettekbe...«

Közöljük szíról-szóra ezt a jeles cikket, mert nem szeretnénk a hölgyekkel élbe állani. A szép tavaszi napokon, midőn minden zöldül, a fűzfák hajtának, könnyen megterem egy-egy újságcsikk melyet megérteni vajmi nehéz. Egyébiránt erre a majálisra csak annyi megjegyzésünk van, hogy a mint előre megjósoltuk, meghozta a várt esőt s erősen reméljük, hogy hozni fog még többet is; fogadja ezért a nőegylet köszönetünket.

— Földrengés. Folyó hó 15-én d. u. 1 óra 20 perczkor Kézdi-Vásárhelyt északkelet-délnyugati irányban négyezer ingásban földrengés volt érezhető, mely oly erős volt, hogy az egymás mellett álló poharak megcsendültek, a tele pohárból a víz kilocscsant, a falon függő képek megmozdultak.

— Kisdödvő-tanítónők képzőintézete Seps-Szentgyörgyön. Budapestről távirják: Az óvodai törvény végrehajtása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumban összehívott enquette Eötvös Karoly Lajos háromszékvármegyei tanfelügyelő előterjesztésére Seps-Szentgyörgyre óvodó- és dajkakepzőnek felállítását egyhangulag javaslatba hozta és ajánlotta a kormánynak.

— Robbanás a citadellában. F. hó 13-án délután 1 óra tájban nagy robbanás reszketette meg a főváros budai oldalát. Az utcákra tödlő nép a citadellából nagy tüstgomolyokat látott felszállni. Ezer meg ezer kíváncsi indult a citadella felé s fővárosszerte katasztrófa híre terjedt el. Szerencsére a baj nem volt oly nagy, mint hitték. A robbanást egy, a raktározás alkalmával nem tudni surlódás, ütközés vagy esés következtében-e, de valószínűleg véletlenül felrobbant világító bomba okozta. Az eset az első udvarban történt bombák szállítása alkalmával. A robbanás híre az I. ker. és a központi tűzoltóság teljes számban kivonult. A felrobbant bomba nem okozott sok kárt. Felgyújtott egy asztalt és több széket szétrombolt. Emberéletben nem esett kár. A rendőrség részéről Gyalokai rendőrkapitány jelent meg a helyszínen. Utána gyors egymásutánban érkeztek Lobkowitz hads. parancsnok és a katonai hatóságok képviselői.

— Mibe került az élet a múlt században? A délmagyarországi múzeumegylet és régészeti társulat új füzetében elmondja Baróti Lajos, egykori főljegyzések alapján, hogy mibe került az élet a múlt század első felében Temesvárt és a temesi bánóságban. Ez érdekes adatok közt olvassuk, hogy 1718-ban Temesvárt, a Kis-Palánkában egy ház ára 24 frt volt, 1725-ben egy pár férfi cipőé 30 garas, 1737-ben egy ház Lippán 52 frt, 1739-ben egy akó régi fehér bor 6 forint, 1752-ben egy ló 8 frt, 1753-ban egy iteze bor 4 kr, 1750-60-ban egy öt szobás lakás évi bére Temesvárt 80 frt, egy emeletes ház (a »Trombitás«-hoz címzett vendéglő) ára 8000 frt.

— A gyümölcsfák elődsieinek pusztítása. Nem kis fontosságú dolog tavaszkor gyümölcsöseinkben a fákat tökéletesen megiszítani és megmenteni minden parazitától, mert ezek sokszor az egész

termést képesek megsemmisíteni. Gondosan kell tehát összegyűjteni az ágak végén levő galagonya-özöndek és sárgafarku gyapoczhernyők fészkeit, valamint minden a fán maradt száraz levelet. El kell továbbá pusztítani mindenféle tojást, mely az ágakon, palánkon köfalkerítésen, karókon stb. lelhető fel. Ezenkívül szükséges leszedni a mohát; eltávolítani minden száraz galyat, mert ezekben legtöbb tojás és báb szokott lenni. Az idősebb galyak, továbbá a hernyófészkek, moh stb. gondosan elégetendők. Később minden reggel az éjjel összegyűlt hernyókat agyon kell nyomni. A fa körül levő föld mélyen felásatik, de többször, hogy így az esetleg ott bebábozás végett levő rovarok elpusztuljanak. A cserebogarakat reggelente vagy esős időben kell lerázni a fákról, mert ekkor félig megmeredt állapotban vannak; ezután összeszedetnek és vagy a sertések és szárnyasok által feltakarmányoztatnak, vagy pedig földdel, esetleg mészszel keverve jó trágyát szolgáltatnak. A fentebbieknek csak akkor lesz meg a kívánt sikerük, ha egy-egy faluban minden egyes birtokos keresztülhajtja az itt elmondottakat.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

Ítélet

„Az időknék igen szomorú jelei” című ciklik irójának eljárása fölött.

Székely János kézdivásárhelyi tiszteletes ref. pap ur a „Székelytől” 1891. évi május 3-án megjelent 36-ik számának nyílttérén „Az időknék igen szomorú jelei” című közleményében a jó lelkek azon hitét, hogy az emberiség a mivelt-ségben és az egymás iránti méltányosságban halad, tévedésnek, sőt a „Lojolak korszakára” s a „Bertalan-éj”-re való „határozott visszafelé menetel”-nek konstatación nagy bölcsen „kivált a vallásfelekezetre nézve: egy „legujabb ilyen felekezet közti jelenséget” tüntet fel az olvasó közönség előtt, elbeszélvén, hogy: „Mult hó 28-án elhalt Szentkatolnán Nyáguj Sándorné Szabó Zsuzsánna, a község érdemdu főbírójának, a derék Szabó Józsefnek édes testvére, mint ref. válású nő”; hogy „a keserves (már t. i. az övegy férj) sirt akart a közös temetőben hányatni s az eddigi gyakorlat szerint kedves halottjának harangoztatni”; hogy „a község érdemdu papja (tehát nemcsak a főbíró, hanem a pap is érdemdu) a köztemetőt elzárja, a harangozást megtagadja”; hogy „a szegény róm. kath. hitű férj távirat útján folyamodik Nagyméltóságú püspök urhoz 29-én orvoslásért e durva bánásmód miatt, honnan (nem kitől?) azonban a válasz (nem az orvoslás?) 30 ig nem érkezett meg”; hogy „30-án reggel elment (már t. i. a tiszteletes ur) a Kézdi-járás erélyes szolgabírája Nagyságos Gábor Péter urhoz orvoslásért (no, ismét orvoslásért?) e durva, kegyetlen papi önkény ellen” (már most nem bánásmód); hogy „nevezett szolgabíró az országos törvények értelmében készséggel rendelkezett a községi előjárásnak s ártit a nemeslelkű, mivelt paphoz is, hogy a temetést kegyelettel véghezvinni ne gátolja, sőt az előjáráságot ellenevetben karhatalom-kérésre utasította”; hogy „e rendeletre a köztemető megnyílt, sirhely adatott és nevezett 30-án délután 5 órakor eltemette (már t. i. a tiszteletes ur), de minden harangszó nélkül”, dacára annak, hogy „a halottas háztól alaga (már t. i. a tiszteletes ur) küldött egy egyháztágot, kérve (már t. i. a község érdemdu, nemeslelkű, mivelt, durva bánásmódú, kegyetlen, durva önkényű papját), hogy a szolgabírói rendelet értelmében harangoztasson, denem teljesítette”; hogy e miatt „a n. p. nagyon fel volt zudulva s erőszakkal akarta kinyitni a templomot (nem a torony ajtaját? hiszen a harangok a toronyban vannak, nem a templomban), de ő (már t. i. a tiszteletes ur) ellene szólott s így harangozás nélkül kellett nevezett nőt eltemetnie (már t. i. a tiszteletes urnak).

Ez meséje tiszteletes Székely János ref. pap urat a „Lojolak korszakára” és a „Bertalan-éj”-re határozottan visszaemlékeztető rémtörténetnek, szerinte a „legujabb felekezet közti jelenségnek”, melyre — minthogy a tiszteletes ur azért hozta a „nyilvánosság elébe”, hogy „ítélje meg a mivelt róm. kath. közönség, helyes-e ez az eljárás?” — mint egyik tagja a róm. kath. közönségnek s így nem fogaditlan prókátor — az ügyhöz szölok, mint felkelt bíró kimondom az ítéletet a vádló és vádlottra egyaránt.

Előre kijelentem, hogy én inkább a tiszteletes ref. pap ur eljárását bírálom el a szentkatolnai plébános magatartásával szemben; hiszen Székely János járt-kelt és lótot-futott az ügyben a sirhanyatást és a harangoztatást illetőleg.

Most következik az ítélet.

Ítélet.

Vádlott kath. plébános tiszteendő Fodor László magatartását helyeslem; vádló ref. pap tiszteletes Székely János eljárását pedig helytelenitem.

Indokok:

Fodor László szentkatolnai plébános magatartását egyszerűen helyeslem azért, mert azzal a róm. kath. egyház jogelveinek sértíhetetlenségét és szentségét védte és oltalmazta meg.

Másképen nem is tehetett elvtagadás, elvfeleadás és árulás nélkül. A hű kath. pap az alkut nem ismeri az ilyen és ehhez hasonló esetekben. Szabó Zsuzsánna ugyanis, hogy törvényes férjétől elválhasson és Nyáguj Sándorhoz mehessen, a róm. kath. egyház kebeléből kilépett, mely tényével maga önként lemondott az egyház iránti jogairól életében és halálában egyaránt. Székely tiszteletes ur, a kath. pap tiltakozása ellenére, Nyáguj Sándor kath. hitű férjével megeskette. A kath. egyház tilalmát sem akkor nem respektálta, sem most nem akarta. Akkor tehetett bántódás nélkül, de ha most a kath. egyház-szentélyébe tolaodó lábujjára és az egyház jogait nyírbaálni akaró kör-mére koppintottak, türje békével, mint a türelem föl-kent bajnok apostolához illik; ha fáj is, ne jaj-gasson vele. Kapott ő tiszteletessége egyik követ-választás alkalmával más sebet is, még pedig a fejére, s bezzeg akkor a sebesítő egyén eljárásá-nak megítélését nem vitte a nyilvánosság elébe. Ez a körömkoppintás nem első, s utolsó sem lesz, ha Haralyba megy akkor, mikor Hilibben sem volna keresni valója.

Ezek után tehát a szentkatolnai nemeslelkű és mivelt kath. pap magatartását nem lehet sem durva bánásmódnak, sem kegyetlen papi önkény-nek minősíteni.

Székely János kézdivásárhelyi ref. pap eljárását több okból kell helytelenítenem.

Helytelenítenem kell 1-ször azért, hogy az ügy-gyel „a nyilvánosság elébe” hurcolkodott, illetve, hogy „a legujabb felekezet közti jelenséget” a közönség elé-tálalta. Lám-lám, tiszteletes uram! Szentkatolnától nem messze, Szöröcsén, pár évvel ezelőtt egy ehhez hasonló eset történt, a mennyi-ben egy, a ref. felekezetből a kath. egyház kebe-lébe áttért nő hullájának a türelmes, nemes és szent ekklezsia köztemetőjében nem adott helyet, pedig nemcsak a járás szolgabírája, hanem még a vármegye alispánja is az országos törvények ér-telmében megrendelte volt, hogy a közös temetőt megnyissa. S a kath. pap mégsem kürtölte ki az ujságban. Hiába, nem volt olyan viselkedés ujsá-gíró, mint Székely tiszteletes ur! ... Ezt elhall-gathatta volna a tiszteletes ur is, különösen Hi-libben, illetve Haralyban nem rég vallott kudar-cza után, ha nem tudja, hogy: „Quod uni justum, alteri aequum.”

Helytelenítenem kell 2-ször azért, hogy a „Lo-jolak korszakának” és a „Bertalan-éj”-nek fe-lemegetésével két történeti hazugságot ujit fel és vág a katolikusok arcába, a mi mivelt és elfogu-latlan emberhez nem illik. Ezeknek felemlégeté-sével a „Lojolak” iránti vak gyűlöletét s az igaz-ságos és részrehajlatlan történelemben való jár-atlanságát árulja el a tiszteletes ur. E előbbin nem csodálkozom, tudva azt, hogy az ördög gyűlöli a keresztet és fél attól, bármint gunyolja is; az utóbbi miatt pedig szánom a szegény, kortól el-maradt tiszteletes urat.

Helytelenítenem kell 3-ször azért, hogy a dol-got elferdítve adja elé. Nem áll ugyanis, hogy a község érdemdu papja a köztemetőt elzárta s hogy a szolgabírói rendeletre nyílt meg és adatott sirhely. A plébános a temetőt nemcsak el nem zárta, hanem abban a sirhelyet még maga meg is jelölte. Hiszen ha a szolgabírói rendeletre nyílt volna meg a temető: akkor ugyanazon rendeletre meg kellett volna szólalniok a harangoknak s nem lett volna szükség, hogy a tiszteletes ur a halot-tas háztól egy egyháztágot küldjön a plébános-hoz, kérve, hogy a szolgabírói rendelet értelmé-ben harangoztasson; és a nép felzudulását is elke-rűlheték volna, mert a szolgabírói rendeletben az előjárás — mint a tiszteletes ur írja — kar-hatalom-kérésre volt utasítva, a mit bizonyára igénybe is vett volna, livált a község érdemdu főbírája, a derék Szabó József, hogy édes testvé-rét minden, de minden harangszó nélkül ne te-messe, már t. i. a tiszteletes ur. Hej, hej, Székely tiszteletes ur, ki „logyika” nélkül föllent valamit, föllentésével felsült és zsákneczába kerül!

Ismétlem: a kath. pap magatartását helyeslem, a református pap eljárását pedig helytelenitem.

Az ítélet ellen szabad felelebeznem a mivelt pro-tesztáns közönséghez, de az is, meg vagyok győ-ződve, helyteleníteni fogja tiszteletes Székely Já-nos kézdivásárhelyi ref. pap ur abbéli eljárását, hogy maga-magát a „Székelyföld” nyílttérén mindjárt-mindjárt kompromittálja egy-egy „fe-lekezet közti jelenség” feltüntetésével.

Egy katolikus.
Elekcs Tivadar.

Hirdetések.

Hol a legszebb és legtöbb butor
Brassóban?

PAPP FERENCZ

nagy butorraktárában

kapu-utca 48. sz. a.

Háromszékvármegye alispánjától.

Szám 6150 — 1891.

Árlejtési hirdetmény.

Háromszékvármegye közigazgatási bizott-ságának e hó 5-ről 884. szám alatt kelt ha-tározata folytán a brassó-ojtozi állami köz-utra a folyó évben vállalatilag szállítandó kavics-halmokra és pedig:

1-ször. Kézdi-Vásárhelytől az államut 59 — 67 klméter szakaszáig 100 kavics-halom 6 frt 09 krjával 609 frt.

2-ször. 67 — 73 klméter szakaszáig 45 ka-vics-halom 5 frt 70 krjával 256 frt 50 kr.

3-ször. 73 — 81 klméter szakaszáig 50 ka-vics-halom 6 frt 68 krjával 334 frt.

4-szer. 81 — 87 klméter szakaszáig 30 kavics-halom 3 frt 95 krjával 118 frt 50 kr.

5-ször. 87 — 98³⁵² klméter szakaszáig 68 kavics-halom 2 frt 95 krjával 200 frt 60 kr egységi árban folyó évi szeptember hó 30-ik napjáig kihordandó lévén, ennek vál-lalat utján biztosítása céljából folyó évi május hó 23-án délutáni 3 órakor zárt aján-lattal egybekötött szóbeli versenytárgyalás tüzetik ki az alispáni irodában

Mi azon megjegyzéssel tétetik közhirrre, hogy vállalkozni szándékozik zárt ajánlatai-kat a tárgyalás előtti napon, tehát május 22-én déli 12 óráig a megyei pénztárnál adják be, mivel a kitűzött határidőn túl ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az ajánlatokban világosan kitüntetendő azon utszakasz, melyen vállalkozó a szállítást tel-jesíteni kívánja, kitüntetendő világosan az egységi árból leengedendő százalék szám-mal és betűvel.

A zárt ajánlatok borítékba lepecsételve nyujtandók be; az azon utszakasz, melyre az ajánlat szól, a borítékon is világosan megje-lölendő.

Az ajánlatokhoz a kikiáltási összegnek 5 százaléka mint bánatpénz csatolandó.

A kavicsszállítási feltételek, valamint a kavicsfelosztási kimutatások a jegyzői iro-dában a rendes hivatalos órák alatt megte-kínthetők. A netalán vállalkozó községek is bánatpénzt és óvadékat fizetni kötelesek.

Sepsi Szentgyörgyön, 1891. május 11-én.

Alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

Háromszékvármegye alispánjától.

Szám 5868 — 1891.

Árlejtési hirdetmény.

Háromszékvármegye törvényhatósági ut-vonalaira a folyó évben vállalatilag szállí-tandó kavics-halmokra, miután azoknak biz-tosítása mult hó 25-én tartott versenytárgya-lás alkalmával nem sikerült, uj-ból árlej-tés hirdettetik és pedig:

1-ször. Az aloboly-bük szádi hadá-szati fontosságú utvonalnál 30 — 40 kilomé-terig 175 halom 560 frt.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

2-szor. Ugyanazon utvonál 40 kilométer-
től 44 kilométerig 75 halom 240 frt.
3-szor. Ugyanazon utvonál 44 kilométer-
től 49 kilométerig 100 halom 420 frt.
4-szer. Ugyanazon utvonál 49 kilométer-
től 52.9 kilométerig 70 halom 266 frt.
5-ször. Sepsiszentgyörgy-szemer-
ja-baróthi utvonál.
6-szor 0—15 kméterig 270 halom 1350 frt.
7-szer. 15—25 kméterig 200 halom 700 frt.
8-szor. 25—34 kméterig 160 halom 560 frt.
9-szer. 34—41 kméterig 130 halom 455 frt.
10-szer. 41—46 kméterig 90 halom 288 frt.
11-szer. 46—54.4 kilométerig 185 halom
693 frt 75 kr.
12-ször. Nagyajta apáczai kiágazás 0—1.68
kilométerig 40 kavicsalom 128 frt
13-szor. Baróth-ágostonfalvi kiágazás
0—1.21 kilométerig 40 kavicsalom 120 frt.
14-szer. Köpecz-felsőrákosi kiágazás
0—1.90 kilométerig 40 kavicsalom 128 frt.
Sepsiszentgyörgy-réty-kovácsnai
utvonál.
15-ször. 0—2 kilométerig 40 halom 272 frt.
16-szor. 2—10 klóméterig 104 halom
416 frt.

17-szer. 14—29 kilométerig 395 halom
2372 frt 50 kr.
18-szor. 29—36 kilométerig 90 halom
315 frt.
19-szer. 36—45 kilométerig 125 halom
562 frt 50 kr.
20-szor. 45—51.9 kilométerig 160 halom
720 frt.
Czofalva-borosnyó-bodzai utvonál.
21-szer. 0—8 kilométerig 160 kavicsa-
lom 720 frt.
Nyén-bodza-krásznai utvonál.
28—46 kméterig 356 kavicsalom 996 frt
80 kr.

Kézdivásárhely-torja-büdös-bük
szádi utvonál.

22-szer. 33—35 kméterig 40 halom 152
frt egységi árban folyó évi szeptember hó
30-ik napjáig kihordandó lévén, ennek vál-
lalat utján biztosítása czéljából folyó évi
május hó 23-án délelőtti 10 órakor zárt aján-
lattal egybekötött szóbeli versenytárgyalás
tűzetik ki az alispáni irodában.

Mi azon megjegyzéssel tétetik közhírré,
hogy vállalkozni szándékozók zárt ajánlatai-
kat a tárgyalás előtti napon, tehát május 22-én
déli 12 óráig a megyei pénztárnál adják be,
mivel a kitűzött határidőn túl ajánlatok nem
fogadtatnak el.

Az ajánlatokban világosan kitűntetendő azon
utszakasz, melyen vállalkozó a szállítást tel-
jesíteni kívánja, kitűntetendő világosan az
egységi árból leengedendő százalék szám-
mal és betűvel.

A zárt ajánlatok borítékba lepecsételve
nyújtandók be; azon utszakasz, melyre az
ajánlat szól, a borítékon is világosan megje-
lölendő.

Az ajánlatokhoz a kikiáltási összegnek 5
százaléka mint bántpénz csatolandó.

A kavicsszállítási feltételek, valamint a
kavicsfelosztási kimutatások a jegyzői iro-
dában a rendes hivatalos órák alatt megte-
kinthetők. A netalán vállalkozó községek is
bántpénzt fizetni kötelesek.

Sepsi Szentgyörgyön, 1891. május 8-án.

Alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

csakugyan a legkitünőbb szer minden rovar ellen,

minthogy — mint semmi más szer csodálatos erővel és gyorsasággal mindenféle rovar elpusztít, úgy, hogy annak nyoma
sem marad! — Legalkalmasabban úgy használhatni, ha a Zacherlin-féle szórótokból hintik szét.

A Zacherlint semmi esetre sem szabad közönséges rovarporral összetéveszteni, mert Zacherlin egy sajátságos különlegesség,
mely sehol és sohasem kapható másképen, mint

Zacherl J. névvel ellátott lepecsételt üvegekben,

a ki tehát Zacherlint kér és valami rovarport papirzacskóban vagy dobozban elfogad, az bizo-
nyára mindenkor rá van szedve. Valódi minőségben kaphatók

Kézdi-Vásárhelyt: Kovács Ferencz gyógyszer, Janosó Géza gyógyszer és Csizsár Pál keresk. uraknál. Baróthon: Brand-
stätter Sándor úrnál Csík-Szeredában: Göczy Árpád úrnál. Sepsi-Szentgyörgyön: Betegh Bálint, Molnár Jenő,
Örvös Pál és Sára István uraknál.